

Universitätsbibliothek Paderborn

Decisiones Practicæ Casuum Conscientiæ Selectorum In Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Pars Altera Decisionum Practicarum Casuum Conscientiæ Selectorum In
Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim
Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Leonardelli, Bonaventura

Augustæ Vindelicorum ; Græcii, 1739

Q. 4. Quales, & quot testes sufficient ad impediendum matrimonium, & ad
sponsalia dissolvenda?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41144

summati, adeoque contrahentes videntur tacite præsentem consensum indicare; quia obligant se ad matrimonii executionem, nec potest aliquis habere quamdam in uxorem, nisi prius cum ea contrahat, & qui vult consequens, scilicet habere eam in uxorem, vult etiam necessariò antecedens, scilicet cum ea contrahere: tum quia si adderetur *ex nunc*, esset matrimonium: ergo etiamsi non addatur, quia subintelligitur, nam quando in obligatione non destinatur dies, incontinenti contrahitur obligatio, *l. in omnib. ff. de reg. jur.*

Alii verò cum Jo. And. *C. ex part. n. 3. de spons. Covar. 4. decret. 2. p. 6. 4. §. 1. Gutier qq. canon. q. 1. c. 21. Sanch. l. 1. de spons. D. 18. Adrian. Ledesm. Palud. Lop. æquè probabiliter, vel probabilius arbitrantur, constitui duntaxat sponsalia; quia ea verba, habeo te in uxorem &c. intelligi possunt omninò vera, quamvis modò non habeam, sed tempore futuro, ut patet: ergo non significant consensum de præsentibus; hæ enim locutiones sunt æquivalentes, pro aliquo tempore futuro, habeo te in uxorem, & habeo te in uxorem: atqui priores non constituunt matrimonium: ergo nec posteriores. Unde ad rationem in contrarium responderi potest, necessariò velle antecedens pro eo tempore, quo vult consequens; consequens autem,*

scilicet habere ut uxorem, non velle statim, sed pro tempore, quo contrahit matrimonium, Ad 2. sequi inde teneri statim contrahere, non tamen contraxisse,

An autem hæc verba: volo tecum contrahere, volo te ducere in uxorem &c., significant matrimonium, an sponsalia, vel quid? variant DD. aliqui ajunt, nec matrimonium, nec sponsalia per illa verba constitui: alii putant, constitui matrimonium. Alii cum Covar. 4. decret. 2. p. 6. 4. §. 1. Menoch. de arbitr. l. 2. cent. 4. cas. 496. Sanch. l. c. n. 25. probabilius contendunt esse duntaxat sponsalia; quia ea verba verificantur, licet proferens modò nolit esse suam uxorem, sed tempore futuro; & colligitur ex *C. ex litteris, el. 1. n. 9. de spons.* ubi tantùm concedit esse matrimonium, quando dicuntur ad alterius interrogationem, aut quando præcessit tractatus de contrahendo matrimonio de præsentibus; tunc enim hæc verba mutuò dicta sufficiens esset conjectura animi matrimonium contrahendi: uti etiam juxta Averf. q. 8. S. 3. §. post, tunc, quando quis diceret: *Ex nunc volo te esse meam conjugem.*

Ad 4. Q. R. 1. Quando agitur de valore matrimonii, sufficiunt quicumque testes; contra verò quando agitur pro invaliditate illius, quantumvis rati tantùm, ad illud dissolvendum requiruntur testes omni

ni exceptione majores, saltem duo, ut expressè habetur, *C. 1. de consangu.* & tenet communis DD. cum Covar. 4. decret. 2. p. c. 8. §. 12. Sanch. *D. 45. n. 3.* Sperel. *decis. 75.* ubi etiam notat, etiam si agatur de matrimonio dissolvendo, domesticos, & familiares, si reliqua habeant, non posse ideò repellì: imò quando agitur de causa dissolvendi matrimonium intra domesticos parietes illata, ait, domesticos, & familiares haberi tanquam omni exceptione majores, tum quia præsumuntur melius scire parentelam, quàm extranei; tum etiam quia sæpè tales causæ, v. g. metus injectus, verberationes, minæ, non fiunt coram extraneis.

R. 2. Impedimentum ad dissolvenda sponsalia, etiam jurata, seu ne matrimonium contrahatur, plenè probatur unico teste fide digno, deponente, & jurante se illud scire, uti expressè habetur *C. super eo, el. 2. de test. & attest. & C. Præterea, el. 2. de spons.* & tenet unanimis DD. sensus; quia hic agitur de vitando peccato, ne impediti contra Ecclesiæ prohibitionem contrahendo, peccent, & deciditur etiam *l. 18. t. 9. p. 4.* Idem dicendum ajunt casu, quo testis non fuit citatus, sed per partem producentem Judici oblatus, eò quòd non præsumatur ex hoc se ingerere; argumento *C. Constitutus de testib.* Secùs tamen dicendum, si se ipsum ingereret, tunc enim tanquam suspe-

ctus esset repellendus: argumento *l. Uxor. §. 1. ff. de sal. Abb. c. cum in tua, n. 2. de spons.*

Imò Pal. 4. d. 27. q. 1. a. 3. ex *c. super eo cit.* arbitratur, non tantùm satis esse unum testem ad impediendum, ne sponsalia compleantur, & ad plenè probandum tunc, quando allegatur impedimentum impediens matrimonium, sed etiam tunc, quãdo allegatur alia causa, qua existente nullum esset peccatum contrahere, ut si ad dissolvenda sponsalia alleget sponsus fornicationem sponsæ.

Verùm contrarium omninò tenendum est cum Panorm. *c. Præterea cit.* Sanch. *l. 1. de spons. D. 71.* & aliis; quia quando agitur de alterius præjudicio, non satis est unius testimonium, *c. licet ex quadam, c. veniens, c. in omni negotio de test. & l. ult. jurisjur. C. de test.* atqui hîc agitur de præjudicio juris alteri acquisiti, ne sibi fides data impleatur, à qua generali regula excipitur solùm casus, quo opponitur impedimentum matrimonii ratione peccati vitandi. Ergo extendi non debet ad calum, ubi non agitur de peccato vitando, sed de solo tertii præjudicio. *Citt. C. super eo, loquitur expressè de casu, quo allegatur consanguinitas matrimonium dirimens.*

Unde ad hoc, ut Judex possit delinquentem punire, non sufficit unus

nus testis, etiam de visu, & omni in ore duorum, vel trium stat om-
 exceptione major, ut patet ex citr. nne verbum, excepto casu
 CC. & C. licet universis de test. Vox speciali prædi-
 enim unius, vox nullius; & solum cto,

CASUS LXXVI.

De Causis dissolvendi contracta sponsalia.

Dilectus jurato contraxit sponsalia cum Rosa, putans esse Vir-
 ginem, sed resciciens postea vi ab alio defloratam fuisse, &
 videns sibi affulgere spem connubii cum Rosalia ditioze, & pul-
 chriore, petit à Rosa sponsalium contractorum dissolutionem,
 quæ cum inaudiverit eum familiariter agere cum Rosalia, etiam
 ab alio proco occultè corrupta, in dissolutionem non invita
 consentit: Quare sponsalia init cum Rosalia, existimans esse
 Virginem, sed postea intelligit esse viduam.

*QUÆR. I. An inita sponsalia mutuo consensu dissolvi possint sine Judicis au-
 thoritate, etiam quando sunt juramentis firmata?*

*QUÆR. II. An sponsus resiliere possit à sponsalibus juratis ob deflorationem
 sponsæ vi ab alio corruptæ?*

*QUÆR. III. An ob fornicationem sponsa sponsalia præcedentem possit sponsus,
 qui eam ignorabat, putans esse Virginem, contracta sponsalia dissolvere,
 aut quando contraxit cum Vidua existimans esse Virginem?*

*QUÆR. VI. An si unus sponsorum laboret vitio occulto, cujus si alter conscius
 esset, haberet justam causam resiliendi, vel non contrahendi, possit suum
 vitium tacere, & contrahere sponsalia, vel post illa contracta alterum
 coram Judice cogere ad ea implenda?*

Ad